

מפגש עם מורים מעולים

תפקידם של מורים והוראה במאמץ להרחבת המצוינות ומתן משוב על פרס טראמפ להוראה איכותית

משכנות שאננים, אולם ג'ינוגלי, 2 בנובמבר 2016, 13:00-14:30 (ארוחת צהרים)

באופן מעט מוזר ויוצא דופן, קרן טראמפ החליטה לפתוח את פעילותה עם פרס למורים מעולים. בדרך כלל, קרנות פילנתרופיות מגיעות לשלב שבו הן בוחרות להעניק פרסים על מצוינות בתחום, רק אחרי שפעלו בו במשך שנים, הכירו את השדה ואת העוסקים במלאכה, וחשבו שידעו להגדיר ולזהות מצוינות. הקרן עשתה זאת אחרת משלוש סיבות מיוחדות – הרצון להגיע במהירות להגדרה של מצוינות בתחום, לעמת ולתקף אותה מול המציאות בשדה; והצורך להכיר מקרוב ולעומק מורים מעולים שישתלבו בפרויקטים עתידיים ויובילו מהלכים מקצועיים וציבוריים.

ככל שנקפו השנים תיק המענקים של הקרן הלך ונבנה, והוא כולל כיום עשרות תכניות המפתחות ומטפחות הוראה איכותית בשדה. קידום המצוינות במתמטיקה ומדעים הפך לנושא בעדיפות לאומית ומוקצים לו משאבים משמעותיים. כתוצאה מכך, הכיתות מתמלאות והציפיות של הציבור, ההורים ובית הספר, מרקיעות שחקים. מורים רבים מספרים כי הם נמצאים בלחץ בין הצורך לדחוף את הכיתה לדרגות גבוהות של העמקה וחשיבה, בלי לוותר על הרמה והקצב, ובין הצורך להעניק מענה אישי לכל תלמיד בזמן אמת.

באחד המפגשים האחרונים, אמר בנושא זה שר החינוך "שמנו את המערכת על סטרואידיים והביצועים עלו. אבל כל אחד יודע מה קורה אחרי שהשפעתם דועכת, ולכן עכשיו עלינו להשקיע בבניית השרירים, כלומר במורים".

שאלות לדיון

1. האם 'הוראה איכותית' נתפסת בשדה כמנוף משמעותי, האם יותר ברור כיום מהי הוראה איכותית, והאם לפרס טראמפ ישנה ויכולה להיות תרומה לכך?
2. האם על הקרן לעדכן את אמות המידה של הפרס לאור התקדמות הלמידה ופיתוח ה-'מצפן'? האם וכיצד עליה להדגים ולפרט מרכיבים ורמות ביצוע?
3. כיצד מורים מעולים תופסים את המאמץ הלאומי להרחבת המצוינות ואת הפעילות בנושא של קרן טראמפ? מה לדעתם דרוש לשנות ולשפר ומה חסר?
4. האם המורים מרגישים שהם נוטלים חלק מרכזי ומוביל ושקולם המקצועי נשמע ונלקח בחשבון, וכיצד ניתן ורצוי להגביר ולהעמיק את תפקידם?
5. מה חסר למורים בכיתה ובבית הספר כדי להצליח? אלו כלים, תכנים, נהלים ומשאבים נחוצים כעת?

לקראת הדיון מומלץ לקרוא את חומרי הרקע הבאים:

א. [דוח הערכה: "פרס טראמפ להוראה איכותית", יעל שטימברג ורונה רפאלי-הירש](#)

משתתפים

1. **חמוטל דוד**, ראש צוות המתמטיקה בבית הספר הריאלי בחיפה, פינליסטית של פרס טראמפ להוראה איכותית לשנת 2012
2. **איריס כהנא**, מורה למתמטיקה ומדריכה במחוז תל אביב, זכתה זוכה בציון לשבח בפרס טראמפ להוראה איכותית בשנת 2013.
3. **ירון להבי**, ראש מרכז מורי הפיזיקה בישראל, חבר וועדת פרס טראמפ להוראה איכותית
4. **יעל שטימברג**, מומחית למדידה והערכה בחינוך
5. **אלי שלו**, מורה לפיזיקה בירושלים, המוביל הפדגוגי של מרכז חמד"ע החדש ברחובות ושל תכנית 'מורה חוקר' באוניברסיטה העברית, פינליסט של פרס טראמפ להוראה איכותית לשנת 2014